

Anna-Maria Svensson
Chef enheten kvalitet och administration
Anna-Maria.Svensson@ekero.se

Kommunens revisorer - BUNs svar på granskningsrapport

Dnr BUN16/49-007

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Ekerö kommun genomfört en granskning av barn- och utbildningsnämndens styrning och kontroll av barn- och utbildningsverksamheten. Revisionsfrågan som skulle besvaras inom ramen för granskningen har formulerats på följande sätt:

- Har barn- och utbildningsnämnden en ändamålsenlig organisation och en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av sin verksamhet och ekonomi?

Kopplat till revisionsfrågan har sex kontrollmål formulerats och dessa är:

- Uppdraget för BUN och förvaltning¹ är tydliggjort på ett tillfredställande sätt.
- Det finns en ändamålsenlig organisation för uppdraget.
- Ansvar och befogenheter är tydliggjorda på ett tillfredsällande sätt.
- Fungerande rutiner för styrning och uppföljning inom förvaltningen finns etablerade som omfattar hela nämndens uppdrag.
- Det finns en fungerande rapporting till nämnden av hur verksamhet och ekonomi utvecklas.
- Nämnden utövar ett aktivt beslutsfattande med anledning av rapporteringen.

Den sammanfattande bedömningen efter genomförd granskning är att BUN utifrån angivna kontrollmål inte fullt ut har en ändamålsenlig organisation. Dock har BUN en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamhet och ekonomi.

Bedömningen är således att uppdraget för BUN samt förvaltning är tydliggjort på ett tillfredställande sätt, men att organisationen på förvaltningsnivå inte fullt ut är ändamålsenlig. Ansvar och befogenheter bedöms inte vara tydliggjorda på ett tillfredställande sätt.

¹ Med förvaltning avser PwC i denna rapport nämndkontor (beställare) och produktion (utförare).

PwC bedömer att det finns fungerande rutiner för styrning och uppföljning inom förvaltningen, liksom en fungerande rapportering till nämnden av hur verksamhet och ekonomi utvecklas. Slutligen bedöms nämnden utöva ett aktivt beslutsfattande med anledning av rapporteringen.

I granskningen har det framkommit att det bedrivs ett omfattande utvecklingsarbete av det systematiska kvalitetsarbetet, framförallt sedan Skolinspektionens tillsyn 2014. Bland annat har kvalitetsårshjul och utvärderingsplaner för nämnden tagits fram. PwC har i sin granskning även noterat att det saknas en full förståelse för syftet med nuvarande organisationsstruktur på förvaltningsnivå. Det finns ett delat ledarskap på förvaltningsnivå, vilket tillsammans med den bibehållna beställar-utförarorganisationen upplevs bidra till en otydlig avseende roll- och ansvarsfördelning samt befogenheter på förvaltningsnivå. PwC lyfter särskilt fram tre områden där roll- och ansvarsfördelning mellan produktion och nämndkontor inte är helt klargjord. Ett sådant område rör lokaler och kapacitetsfrågor. Både rektorer och förskolechefer är osäkra på om det är ett område som produktionen eller nämndkontoret har ansvar för. Ett annat exempel är Resursteamet och arbetet med barn/elever i behov av särskilt stöd. Resursteamet, som innehar kompetensen kring barn i behov av särskilt stöd, ligger under produktionen medan det är en tjänsteman på nämndkontoret som ansvarar för tilläggsbelopp och medel för särskilt stöd. Ytterligare ett exempel är vem som söker statsbidrag, ibland är det nämndkontoret och ibland produktionen.

Ekerö kommuns förtroendevalda revisorer önskar nämndens svar på de iakttagelser och bedömningar som redovisas i granskningsrapporten. Svaret ska vara revisorerna tillhanda den 27 maj 2016.

Organisation barn och utbildning – uppdrag och roller

Av de sex kontrollmål som PwC speciellt granskade önskar revisorerna nämndens svar på två stycken. Det handlar om iakttagelser och bedömningar avseende huruvida det finns en ändamålsenlig organisation för uppdraget samt om ansvar och befogenheter är tydliggjorda på ett tillfredställande sätt.

Kommunfullmäktige beslutade att inför 2015 förändra organisationen för barn- och utbildningsverksamheten. BUN skulle framöver även ansvara för produktionen inom kommunens verksamhet som bedrivs i egen regi. Organisationsförändringen innebar att kommunen lämnade en beställar-utförarorganisation och övergick till förvaltningsstyre, dock behölls uppdelningen avseende beställare (nämndkontoret) och utförare (produktion) på tjänstemannanivå. Att behålla beställar- och utförarstrukturen är ett tjänstemannabeslut.

Inför 2016 beslutade Kommundirektören att förändra även tjänstemannaorganisationen för barn- och utbildningsverksamheten, från en beställar- och

utförarstruktur och till en förvaltningsorganisation. Tanken är att skapa en tydligare roll- och ansvarsfördelning där frågor inte delas upp mellan beställare och utförare och där eventuella konflikter om vem som "äger" frågan kan undvikas. Genom att införa en förvaltningsorganisation skapas en tydlig rollfördelning avseende ledarskapet på alla nivåer i organisationen. I och med detta beslut har organisationens delar avseende politik och tjänstemannasida samma struktur. I bilaga 1 bifogas en organisationskiss avseende den nya tjänstemannaorganisationen.

Lokal- och kapacitetsfrågor hålls ihop av förvaltningschef barn och utbildning. Han tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningens ledningsgrupp driver dessa frågor och spelar kontinuerligt in förskolechefer, rektorer och andra medarbetare på förvaltningen. I arbetet med den nya kapacitetsplanen kommer förskolechefer och rektorer att ha en mer aktiv roll än tidigare.

Genom organisationsförändringen togs ett steg när det gäller att tydliggöra arbetet kring särskilt stöd samt tilläggsbelopp/medel för särskilt stöd. Förvaltningen ser behov av ytterligare förtydliganden gällande roller och funktioner. Detta hänger också samman med den översyn av delegationsordningen som förvaltningen gör, bl.a. handlar det om att göra chef Resursteamets till delegat avseende dessa frågor.

När det gäller statsbidrag hålls det ihop av en tjänsteman på förvaltningen. En kartläggning och sammanställning tas fram avseende vilka statsbidrag f.d. nämndkontoret och produktionen tidigare sökt samt vilka andra statsbidrag som kan vara intressanta för Ekerö att söka. Denna sammanställning kommer också att ge en bild av när statsbidragen ska sökas, eventuellt rekvireras, följas upp och vem inom förvaltningen som är ansvarig för uppgifter gällande det specifika statsbidraget. I och med denna rollklargöring tydliggörs vem som har den övergripande bilden och håller ihop samt vem/vilka som har ansvar att leverera uppgifter och eventuellt ansöka enskilda statsbidrag. Rutiner och processbeskrivningar tas också fram i samband med denna kartläggning/sammanställning.

Delegationsordning

Revisorerna rekommenderar BUN att se över delegationsordningen. Vid PwC:s granskning hösten 2015 fanns en delegationsordning som var daterad 2013 och således beslutad innan organisationsförändringen för BUN. PwC anser att en förutsättning för att framgångsrikt tydliggöra ansvar inom organisationen är att ha en delegationsordning utifrån nuvarande organisationsstruktur.

Den nuvarande delegationsordningen är förvisso uppdaterad avseende delgater (beslutad i BUN 2016-03-15), men i övrigt lika som den som var daterad 2013. Förvaltningen avser att återkomma till BUNs möte i juni med ett förslag på en uppdaterad delegationsordning utifrån nuvarande organisationsstruktur.